

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 106/16

KLAGER: Rune Sjurgård, rådmann i Volda
ADRESSE:
PUBLIKASJON: Sunnmørsposten
PUBLISERINGSDATO: 18.03.2016
STOFFOMRÅDE: Offentlig forvaltning
SJANGER: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Saklighet og omtanke, kildekritikk og kontroll av opplysninger
REGISTRERT: 14.04.2016
BEHANDLET I PFU: 28.06.2016
BEHANDLINGSTID: 74 dager
KLAGEGRUPPE: Offentlig
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Klage med samtykke. Parallelle klager mot Nærnett.no (105/16) og Næravisa (107/16). Det er journalistutdanningen i Volda som står bak Nærnett.no og Næravisa.

SAMMENDRAG:

Sunnmørsposten publiserte fredag 18. mars 2016 en nyhetsartikkel med tittelen «Teknisk sjef rydda veg for 'eget' p-prosjekt». I ingressen sto det:

«Teknisk etat i Volda kommune forsøkte å skaffe fire millioner kroner til utbedring og asfaltering av parkeringsplassen på Reset. Samtidig er teknisk sjef og prosjektleder sentral i skiklubb som ville ha nytte av utbyggingen.»

I brødteksten ble det opplyst:

«I fjor høst startet Volda kommune en utbedring av den over sju mål store parkeringsplassen ved Volda skisenter. Prosjekteier for utbedringen var idrettsleder og teknisk sjef Rune Totland. I tillegg er Totland nestleder i VTI langrenn og skiskyting, med ansvar for skiskytteravdelingen. Skiskytteranlegget til klubben ligger ved siden av parkeringsplassen som ble utbedret. Ifølge Totland har halve parkeringsplassen nå blitt forsterket. Samtidig har det blitt tilrettelagt for veglys på plassen.»

Videre under mellomtittelen «Prioriterer anlegg» het det:

«Høsten 2013, rett før Totland begynner i jobben som teknisk sjef, foreslår teknisk etat å bruke fire millioner kroner på asfaltering på stedet. Ønsket får ikke plass i det endelige budsjettet for året etter, men de fire millionene går til en fellespott for asfaltering av kommunale veier i hele kommunen.

November samme år blir Totland ny sjef for teknisk etat i Volda kommune. Jobben som prosjektleder for Reset-prosjektet delegerer han til seg selv med ansvar for bl.a. å signere kontrakten med entreprenøren.»

Det opplyses også at prosjektet ikke er politisk vedtatt i kommunen, men startet etter initiativ fra administrasjonen.

Teknisk sjef var intervjuet i saken, og hans uttalelser ble referert:

«Totland forklarer at det ikke er uvanlig at administrasjonen selv gjør prioriteringer om hvilke prosjekter som skal gjennomføres. Teknisk sjef sier at han 8. september 2015 orienterte Volda formannskap om fremgangen i prosjektet. De skal ha vært positive, og gir grønt lys.»

Videre sto det:

«Anbudet ble lagt ut uka etter, med Totland som kontaktperson. Parkeringsplassen er imidlertid ikke omtalt verken i innkallingen eller protokollen som hører til dette møtet.

I anbudsdokumentene står det blant annet: "Nedre halvdel av parkeringsplass skal forsterkast med forsterkinglag, berelag, duk og grus, klar til eventuell asfaltering eit anna år."

I budsjettframlegget fra administrasjonen var det foreslått å bruke fem millioner kroner på fast dekke til kommunale veger, med parkeringsplassen på Reset som et av de prioriterte prosjektene. Samtidig ville etaten utsette utbedringen av den trafikkfarlige Botnavegen til 2017.»

Under mellomtittelen «Politikerne kutter» fremgår det imidlertid at «potten til asfaltering [ble] kuttet, mens Botnavegen ble dyttet fram til i år», og:

«Dette ødela planen om å gjøre ferdig grunnarbeidet og asfaltering av Reset i 2016.»

For øvrig ble det opplyst hva rådmannen mente kommunen ville spare ved å asfaltere parkeringsplassen, og det ble samtidig påpekt at asfaltert p-plass ved skianlegg hører sjeldenhetene til.

Artikkelen var illustrert med et bilde av teknisk sjef iført VTIs klubbdrakt, og det ble også opplyst under brødteksten:

«Denne saken er et samarbeid mellom Sunnmørsposten og journalistutdanninga i Volda.»

Under artikkelen var det også plassert en tilleggssak med tittelen «Jus-professor: - Kan ha vært en feil». I artikkelen uttalte flere juridiske eksperter seg om hvorvidt teknisk sjef i henhold til forvaltningsloven kan være inhabil i den omtalte saken. Professor Jan Fridthjof Bernt sa blant annet:

«- Habilitetsregler er noe ikke alle behersker, og her vil det kunne være flytende grenser. Men dersom det er tale om et tiltak som har vesentlige konsekvenser for en forening nær der teknisk sjef er styremedlem, er det feil hvis han har vært med på å forberede saken[.]»

Både teknisk sjef og rådmannen i Volda kommune fikk også anledning til å uttale seg om habilitetsspørsmålet. Teknisk sjef uttalte at spørsmålet var avklart, og han henviste til rådmannen som sa:

«- Habiliteten til Totland var ikke tatt opp til konkret vurdering. Prioritering av tiltaket ville blitt prioritert uavhengig av hans rolle[.]»

Artiklene ble publisert i både papir- og nettutgaven til Sunnmørsposten.

KLAGEN:

Klager er rådmannen i Volda kommune som klager med samtykke fra teknisk sjef. Slik klager ser det, er presentasjonen – tittel, ingress og bildebruk – i den påklagede artikkelen «tendensiøs og gir inntrykk av at saka har større sensasjon enn den faktisk har».

Klager anfører: «Overskrift samsvarar ikkje med innhald. Dette strid mot krav til saklegheit og omtanke. Dette er dessutan viktig å ta omsyn til i eit lite lokalsamfunn. Dette inneber naturlegvis ikkje at media ikkje skal vere kritiske, men det er særleg viktig i mindre forhold å vise spesielle omtanke og det påkviler større ansvar for å framstille saka i si fulle breidde.»

Slik klager ser det, har Sunnmørsposten utelatt sentrale fakta og heller ikke undersøkt saken godt nok. I denne sammenheng viser klager til at artikkelen ikke opplyser om «at kommunen har forplikta seg til å vedlikehalde parkeringsplassen overfor Volda skisenter AS, samt plikter kommunen har for tilstrekkeleg berelag for skogstrafikk». Klager anfører: «Her burde journalistane m.a gått inn i avtalen med Volda Skisenter AS som regulerer kommunen sitt ansvar for vedlikehald av parkeringsplassen. Dei burde også sjekka opp tidlegare teknisk sjef Asbjørn Aasebø si tidlegare vurdering av behovet for opprusting for å oppfylle avtalen. Det vert vidare vist til rådmannen sitt lesarinnlegg om fakta i saka. Journalistane har ikkje fått med seg fakta og har unnlatt å ta med fakta som ville gitt saka breiare og balansert dekning.»

Videre påpeker klager at det er journalister i Nærnett som har skrevet saken for Sunnmørsposten, men at Sunnmørspostens redaktør likevel har ansvaret for det publiserte. Klager skriver: «Ut frå kontroversialiteten i saka, burde redaktøren i Sunnmørsposten forsikra seg om at intervjuobjektet vart kontakta for [å] avklare nærare fakta og ev misstydingar mv.»

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Sunnmørsposten avviser klagen og påstanden om at tittelen ikke samsvarer med innholdet. Slik avisa ser der, er tittelen «ei god oppsummering av innholdet i artikkelen». Avisa argumenterer: «Teknisk sjef leia utbygginga av ein parkeringsplass ved idrettsanlegget Reset, samtidig som han hadde ein sentral posisjon for Volda Turn- og Idrettslag som ville ha nytte av utbygginga. Asfaltering av ein parkeringsplass kan virke som ei uvesentleg sak. Men når det er knappheit på midlar til utbetring av vegar, blir det ei sak som engasjerer folk, særleg foreldre som har venta lenge på utbetring av ein trafikkfarleg skuleveg (Botnavegen). Derfor er det heilt på sin plass at journalistar set eit kritisk søkelys på prioriteringa til teknisk etat – som vart omgjort av fleirtalet i kommunestyret.»

Sunnmørsposten forstår at det er ubehagelig å få et kritisk søkelys på seg, men påpeker at redaksjonen «ikkje [kan] la vere å skrive om saker som er ubehagelege dersom vi meiner dei er vesentlege for lokalsamfunnet».

Når det gjelder hvem som har skrevet artikkelen, opplyser Sunnmørsposten at avisa «i fleire år [har] hatt eit nært samarbeid med medieutdanninga ved Høgskulen i Volda, og det skulle vere godt kjent». Avisa skriver: «Vi får tilbud om artiklar/ videoar som kan vere av interesse for ein større lesarkrins, og så tek vi på sjølvstendig grunnlag stilling til om den er aktuell for Sunnmørsposten. Det er også gjort i dette tilfelle. Artikkelen er tydeleg merka.»

Sunnmørsposten avviser også at kildearbeidet skulle være mangelfullt: «Det er gjort eit grundig og omfattande kjeldarbeid, og det er ikkje påvist konkrete feil i Sunnmørspostens oppslag. Viser her også til tilsvare frå redaktørane i Næravisa og Nærnett ang. dette punktet.» (Se de parallelle klagesakene, 105/16 og 107/16, sekr. anm.)

Avisa opplyser også at klager kontaktet redaksjonen etter publisering og ga uttrykk for sin mening, og at Sunnmørsposten da ga klager «tilbod om spalteplass på ytringssidene for å utdjupe sitt syn». Hans leserinnlegg ble publisert dagen etter (19.03.2016), i tillegg ble det publisert en nettartikkel, der klager uttalte: «– Ein kan i ettertid likevel stille spørsmål om habiliteten burde vore vurdert. Det kan eg ta på mi kappe og påsjå at vi vert enda flinkare til å gjere slike vurderingar dersom det kan vere spørsmål om rollekonflikt[.]» (Artiklene er vedlagt, sekr. anm.)

Klager viser til sitt tilsvaret i den parallelle klagesaken mot Nærnett.no (105/16), der han blant annet påpekte at premissene for publiseringen var uklare, og der han også gjentok sitt syn om at omtalen utelot sentrale fakta.

Videre skriver klager spesifikt om denne klagen mot Sunnmørsposten: «Sunnmørsposten har etter mitt syn hatt for lettvinntilnærming til saka og ikkje sjekka ut godt nok fakta og omfanget i saka. Sunnmørsposten sin redaktør har utan å sjekke dette godt nok opp godteke at studentane sin artikkel nærast vart kopiert inn i Sunnmørsposten. Eg står fast på at eg opplever at saka er overdimensjonert og at Næravisa har brote Ver-Varsam-plakaten[.]»

Sunnmørsposten fastholder at den har gjort et grundig kildearbeid og påpeker: «[Vi] har ikkje fått melding om faktafeil som må rettast. I så fall ville vi ha retta dei umiddelbart. Før publisering passa vi på at retten til samtidig imøtegåelse var godt oppfylt. Vinkling og

dimensjonering av ei sak kan alltid diskuteras, og meiningane er ofte avhengige av augo som ser. Derfor fekk rådmannen kome til orde med sine kritiske merknadar til vår vinkling i eit lesar brev kort tid etter. Vi held fast ved at Sunnmørsposten ikkje har brote god presseskikk.»